



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 367/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., Námestie sv. Egídia 93, Poprad, v mene ktorej koná advokát Mgr. Pavol Antoš, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 5 Co 200/2016-1705 z 28. novembra 2017 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 200/2016-1705 z 28. novembra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Poprad (ďalej len „okresný súd“) viedol konanie pod sp. zn. 13 C 1574/1991 o vydanie nehnuteľností medzi žalobcom v 1. rade [REDACTED] (ďalej len „žalobca v 1. rade“), žalobcom v 2. rade [REDACTED] (ďalej len „žalobca v 2. rade“), žalobkyňou v 3. rade [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa v 3. rade“), žalobcom vo 4. rade [REDACTED] (ďalej len „žalobca vo 4. rade“), žalobkyňou v 5. rade [REDACTED], žalobkyňou v 6. rade [REDACTED], žalobcom v 7. rade [REDACTED], žalobcom v 8. rade [REDACTED] a žalovanou obchodnou spoločnosťou [REDACTED], [REDACTED], odštepny závod [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: „V roku 2012 sme sa spolu s bratom [REDACTED] po smrti nášho otca, [REDACTED], zomrel 27.7.2010, dostali do majetkového súdneho sporu, ktorý sa začal 12.12.1991 žalobou nášho starého otca, [REDACTED], zomrel 23.6.2003, a [REDACTED] a [REDACTED] na vydanie nehnuteľností v katastrálnom území Kežmarok.

O vydanie domu popisné číslo [REDACTED] a pozemku parc. číslo [REDACTED] žiadali ako oprávnené osoby z dôvodu protizákonného odobratia uvedených nehnuteľností, ktoré boli vlastníctvom [REDACTED] a jej brata [REDACTED], štátom.

... žaloba na vrátenie nehnuteľností bola podaná oprávnene, lebo súrodencom nášho starého otca nebolo nič konfiškované v súlade s DPR č. 108/1945, ale naopak v úplnom rozpore s týmto dekrétom im boli ich vlastnícke práva bezdôvodne odňaté.“

Predmetom konania o vydanie nehnuteľností boli nehnuteľnosti zapísané Okresným úradom Kežmarok, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. [REDACTED], katastrálne územie Kežmarok, a to dom so súpisným číslom [REDACTED] a pozemok registra [REDACTED] parcelné číslo [REDACTED], zastavané plochy a nádvorcia s výmerou 465 m<sup>2</sup> (ďalej len „nehnuteľnosti“).

3. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd rozsudkom č. k. 13 C 1574/1991-1496 z 1. marca 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) v konaní o vydanie nehnuteľností rozhodol tak, že žalovaná bola povinná vydať spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach vo štvrtine žalobcovi v 1. rade a spoluvlastnícky

podiel vo štvrtine žalobcovi v 2. rade a ďalej určil, že do dedičstva po nebohom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] patrí spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach v polovici.

Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobu zamietol.

*4. Sťažovateľ vo vzťahu k porušeniu jeho základných práv napadnutým rozsudkom uviedol: „... Krajský súd Prešov porušil naše Ústavou i Dohovorom zaručené práva tým, že sa našou žiadosťou o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach vôbec nezaoberal.*

*... aj tým, že vôbec nebral do úvahy revíziu národností [REDAKOVANÉ]. Pri revízii ich národnosti nešlo o zmenu nemeckej národnosti na slovenskú, ale nemecká národnosť bola škrtnutá a opravená na slovenskú s vysvetlením, že im patrila slovenská národnosť.*

*... napriek našim protestom Krajský súd Prešov akceptoval ako účastníčku konania osobu, ktorá k prejednávanej veci nemala žiadny vzťah, a teda účastníčkou konania podľa zákona byť nemohla. Svedčí to o tom, že sudca spravodajca spis nenaštudoval, inak by [REDAKOVANÉ] účastníčkou konania na Krajskom súde Prešov nebola.*

*... dôkazy o ohrození života [REDAKOVANÉ] nemeckým vojskom, ktorému nechcela vydať potraviny z obchodu, aby ich zachránila pre miestnych obyvateľov Krajský súd prehliadal. [REDAKOVANÉ] mala štatút protifašistickej bojovníčky.“*

5. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom:

*„1. Porušenie základných ľudských práv podľa článku 46 odsek 1 a článku 48 odsek 1,2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súdnom konaní 5Co/200/2016 - 1705 bolo.*

*2. Rozsudok Krajského súdu 5 Co/200/2016 - 1705 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.“*

## II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

8. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

### III.

#### **K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru**

9. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov k označeným ústavným právam sťažovateľa alebo citovania právnych záverov všeobecných súdov je potrebné konštatovať, že sťažnosť nie je prípustná.

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ústavný súd v systéme ochrany základných práv a slobôd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, I. ÚS 480/2013, II. ÚS 544/2017). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

11. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné opravné prostriedky, ktoré mu

zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

12. Ústavný súd šetrením zistil, že žalobca v 2. rade, žalobkyňa v 3. rade a žalobca vo 4. rade podali prostredníctvom okresného súdu dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ dovolanie nepodal.

13. Vzhľadom na dosiaľ uvedené sťažovateľ mohol podať proti rozsudku krajského súdu dovolanie ako účinný prostriedok ochrany označených práv, čo však neurobil. To zakladá neprípustnosť sťažnosti. Treba tiež dodať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

14. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09 alebo I. ÚS 276/2010), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, sťažnosť č. 46129/99, body rozsudku 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, body rozsudku 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom [riadnym alebo mimoriadnym (m. m. II. ÚS 83/2015)].

15. Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal predmetnou sťažnosťou pred rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o podaných dovolaniach, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov.

16. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

## **K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 a ods. 2 ústavy**

17. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta aj porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu. Sťažovateľ však nijakým spôsobom neodôvodňuje porušenie uvedených základných práv.

18. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na nesplnenie povinnosti odôvodniť svoj návrh (sťažnosť) je sťažnosť v tejto časti odmietnutá pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí s poukazom na § 20 ods. 1 a § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2018